

Anteckningar

NÄRVARANDE

Lena Eriksson	Tjörn (ordförande)
Maggan Melander	Ale
Mikaela Hagström	Alingsås
Andreas Persson	Göteborg
Anders Samuelsson	Göteborg
Wenche Pålsson	Göteborg
Ann Nilsson-Mäki	Härryda
Andreas Mårtensson	Kungsbacka
Niklas Delander	Kungälv
Åse-Marie Hage	Mölndal
Dan Christoffersson	Tjörn
Malin Fogelström	Öckerö
Helena Boëthius	Skolinspektionen (föredragande)
Solmaz Malek	Skolinspektionen (föredragande)
Anna Österlund	Skolverket (föredragande)
Kjell Hedvall	Skolverket (föredragande)
Niklas Svensson	GR (samordnare)

EJ NÄRVARANDE

Marika Tollesson	Ale
Isak Bjärmark	Alingsås
Lars Windisch	Alingsås
Elin Köpman	Göteborg
Jan Tinnberg	Göteborg
Magnus Fogelblad	Kungsbacka
Christian Jerhov	Lerum
Jenny Gustavsson	Lerum
Ulrika Oskarsson	Lilla Edet
Anna Karlsson	Mölndal
Maria Fritzon Ölander	Mölndal
Marika Abrahamsson	Partille
Rebecka Hellman	Stenungsund
Henning Setterberg	Stenungsund

1. Ordförande inleder

Ordförande Lena Eriksson (Tjörn) inleder och hälsar alla välkomna och en presentationsrunda genomförs. Arbetsutskottet (AU) presenterades samt förändringen att Andreas Mårtensson (Kungsbacka) slutar och Wenche Pålsson (Göteborg) går in som ny medlem. Sedan lyftes nätverkets syfte och struktur, att nätverket ska ha en balans mellan kvalitet och utveckling och att det finns en direkt koppling till UC, där förslag från samtliga nätverk beaktas. Förra året inleddes en diskussion om nätverkets syfte, vilket gav en gemensam förståelse om att ta ett bredare perspektiv rörande kvalitet, snarare än att enbart fokusera på utveckling av undervisningen. AU tar gärna emot förslag på områden och gemensamma frågor som kan behandlas framåt. Även vikten av att beakta olika förutsättningar i olika kommuner lyftes fram, och att det ska finnas ett klimat där både mindre och större aktörer kan delta och bidra.

2. Nytt nationellt kvalitetssystem, Anna Österlund & Kjell Hedvall, Skolverket

Kjell Hedvall och Anna Österlund introducerade sig och belyste tidigare samarbete med GR. Kjell är projektägare för ökad kvalitet och likvärdighet hos Skolverket, medan Anna är delprojektledare med ansvar för det nationella kvalitetssystemet. De presenterade syftet och omfattningen av uppdraget som ursprungligen hade en fast tidsram, men som nu är flexibel. Samtliga huvudmän ska ha kvalitetsdialoger som genomförs av SPSM och Skolverket. Skolverket planerade att etablera sig regionalt på 10 platser till 2024, men har fått ändrade ekonomiska förutsättningar i regeringens budget. Det finns idag ingen fastställd tidpunkt för när det kommer att ske i Göteborgsregionen.

Bakgrunden till uppdraget ligger i en OECD-granskning från 2013, som ledde till Skolkommissionen och ett flertal utredningar. Dessa har alla pekat på behovet av tätare dialog och närvaro från myndigheterna. Det nya nationella kvalitetssystemet syftar till att skapa en gemensam utgångspunkt för skolväsendet. *Nationella målsättningar* (som regeringen beslutat om), *framgångsfaktorer för skolutveckling*, *delmål och indikatorer* samt *verksamhetens förutsättningar*. Arbetet synliggjorde att det finns data som påverkar samtliga målsättningar, ex behöriga lärare, därför tillfördes verksamhetens förutsättningar, där dessa faktorer samlas. Skolverket betonade att de inte kommer att lägga till fler och fler målområden, för att systemet inte ska bli för omfattande. Framgångsfaktorerna är utarbetade i samarbete med Skolforskningsinstitutet och baseras på metastudier. Det finns en förteckning över forskningen tillgänglig på Skolverkets hemsida.

Departementet väger även in föreskrifter och Skolinspektionens arbete och vill att det ska förtydligas hur dessa delarna hänger ihop med kvalitetssystemet.

Självvärdering, resultat och förutsättningar ingår i underlagen. De huvudmän som genomför dialoger får underlaget sammanställt av Skolverket. Även SIRIS ses över och på sikt kommer huvudmännen kunna gå in och ta del av sitt underlag kopplat till kvalitetssystemet.

Nu arbetas det med hur man ska samla ihop vad som kommit fram i dialogerna, men även återkoppling runt själva kvalitetssystemet. Hänger även ihop med att Skolverket ska finnas regionalt och därmed få mer kunskap som ger mer träffsäkra insatser. Även andra verktyg hos Skolverket kommer anpassas i om att kvalitetssystemet blir ett nav, exempelvis *Kvalitetsverkstaden*. Parallellt med kvalitetssystemet utarbetas föreskrifter för systematiskt kvalitetsarbete som ska presenteras den 15 mars. Allmänna råden kommer också troligtvis uppdateras. *Kommentarerna* i allmänna råden planeras ersättas med stödmaterial och knyts närmare föreskrifterna.

Hos departementet finns önskemål att det nya kvalitetssystemet knyts närmare föreskrifterna, men idag är det fortfarande frivilligt för huvudman att använda systemet som helhet. Tänkt att huvudman börjar i det nationella kvalitetssystemet för att identifiera utmaningar och områden som sedan kan arbetas vidare med. Därav har även ett underlag tagits fram, som man kan använda i nulägesanalysen och som är möjligt att anpassa och utveckla utifrån de lokala förutsättningarna. Presenteras på skolverket.se. Vägval under processen genom samråden att inte erbjuda ett nytt digitalt system utan att huvudmän kan använda sina egna utifrån underlaget på hemsidan.

Flera frågor ställdes under presentationen, inklusive om systemet kommer att bli mer styrande i framtiden. Det finns intentioner för detta hos departementet, men det är ännu inte klart. En möjlig väg är att det inte kommer ingå i föreskrifterna men i allmänna råden, vilket i sig skulle innebära en tydligare styrning av kvalitetsarbetet. Brasklapp att det är mitt i arbetets gång och kan ändras på vägen,

men nu arbetar man med vilka delar av kvalitetssystemet som är aktuella att ingå i allmänna råden.

En annan fråga gällde hur systemet kommer att anpassas för mindre verksamheter som exempelvis huvudmän med enbart en förskola med betydligt mindre resurser och förutsättningar. Svaret var att kraven är desamma för alla enligt lag, men att Skolverket kan anpassa dialogerna så att de blir meningsfulla.

Det framkom också att Skolverket har genomfört över 600 kvalitetsdialoger och att erfarenheterna från dessa kommer att påverka framtida stöd och anpassningar. Skolverket betonade att deras dialoger inte är granskningar utan snarare samtal för att stödja verksamheterna.

Slutligen nämndes att det kommer att hållas fler webinarier under hösten, med fokus på indikatorer och framgångsfaktorer i det nationella kvalitetssystemet.

En fråga berörde forskning om dialog kopplat till ledning och styrning, bland annat då det pågår samarbete med akademien i medlemskommuner runt att beforska detta. Skolverket svarade att de har genomfört 600 kvalitetsdialoger och har tagit lärdomar från dessa. Det pågår också följeforskning på området, men inte om dialog som metod. Skolverket vill gärna ta del av det som sker i regionen. Det framhölls att dialogerna är under ständig utveckling och att det finns utrymme för revideringar.

Ytterligare frågor inkluderade hur systemet kommer att samverka med "Samverkan för bästa skola" och om Skolinspektionen kommer att utgå från underlaget i om systemet. Svaret var att det återstår att se. Det diskuterades även att det finns indikatorer där huvudmän ofta saknar underlag. Även en fråga om elevens delaktighet togs upp, och det svarades att detta är en viktig framgångsfaktor inte en indikator i nuvarande uppställning. En annan fråga gällde varför matematiskt tänkande inte är inkluderat i förskolan, till vilket svaret var att det har skett en prioritering baserat på tillgängliga nationella data och även om det är svårt så behöver en avgränsning ske.

Bildspelet bifogas i mejlet.

3. Inspektionsformer: Tillsyn och kvalitetsgranskning, Helena Boëthius & Solmaz Malek, Skolinspektionen

Helena Boëthius, som är enhetschef för Skolinspektionens kontor i Göteborg, och Solmaz Malek, som är verksamhetsutvecklare, betonade vikten av fysiska möten med huvudmän för att möjliggöra samtal och dialog. De inledde med att gå igenom det befintliga uppdraget, som inte har genomgått några signifikanta förändringar. Fokus ligger därefter på nyheter i metoder och beslut i olika granskningsformer. De presenterade Skolinspektionens uppdrag och önskar även inkludera

elevperspektivet utöver det som redovisas i bildspelet. En viktig förändring som lyftes fram är hur ärenden som signalerar om missförhållanden hanteras. Även att nu kommer även vuxenutbildningar granskas på enhetsnivå.

Deltagare lyfte att det tidigare var mycket uppskattat att kommunikation skedde tillsammans med skolor och huvudmän, vilket inte är fallet längre. Detta beror på att sedan 2015 har frekvenstillsyn ersatts av en riskbaserad tillsyn. Men utifrån det har det skett en verksamhetsutveckling där alla beslut nu ska kommuniceras genom möten och muntlig kontakt.

Inspektionsmodellen redovisas och det framgår att de två huvudformerna av inspektion, tillsyn och kvalitetsgranskning, är lika stora i volym. Modellen har förändrats sedan myndigheten startades 2008. Från och med i år kommer det att kallas *planerad kvalitetsgranskning och tillsyn* i stället för *regelbunden*. Skolinspektionens avdelning för risk och analys är ansvarig för att prioritera vilka huvudmän och skolor som är i störst behov av tillsyn. Detta sker nu genom en mer samlad signalberedning med hjälp av regionala kontor och inspektionerna fokuserar huvudsakligen på systemnivå och inte individuella ärenden.

Det har skett en utveckling i hur tillsynen utförs, baserat på tidigare erfarenheter, domen i högsta förvaltningsdomstolen, samt i interna arbeten. Det kommer att finnas en större flexibilitet i vad man fokuserar på och hur beslut formuleras. Besluten kommer formuleras tydligare och med mer konkreta åtgärder. Systematiskt kvalitetsarbete är i föreskrifterna för allmänt hållet om hur det ska bedrivas och därför kan de inte utöva tillsyn, istället är kvalitetsarbetet nu med i inspektionsformen kvalitetsgranskning. Då kan en mer kvalitativ bedömning utgå ifrån kvalitetsaspekterna, inte bedöma ren regelefterlevnad. Det innebär ett förändrat bedömningsunderlag som finns att tillgå på Skolinspektionens hemsida. Nästa år kommer även bedömningsunderlag för anpassad skola, vux och huvudmannanivå för fritids publiceras.

Vid tillsyn kommer det vara mer fokus på förberedelsefasen; dvs dokumentation och analysarbete. Mer dokument än tidigare begärs in, men endast de dokument som ska finnas enligt föreskrifter. Dokumenten ska alltså inte upprättas på förfrågan, utan då ska det meddelas att underlaget inte finns. Underlaget kommer hjälpa utredaren att välja ut och prioritera områden, dock kommer alltid trygghets- och studiero finnas med. Det är endast de områden som Skolinspektionen tar vidare i tillsynen som prövas juridiskt. Syftet är att vara mer situationsanpassade och välriktade.

Frågan om hur detta kommer att påverka kommunernas tillsyn av fristående förskolor besvaras med att det inte kommer att ha någon direkt påverkan, eftersom det är ett val av modell i Skolinspektionens arbete.

Kvalitetsgranskningar kommer i stort sett att förbli desamma som de var innan de pausades under pandemin. De områden som granskas kommer att vara desamma som tidigare och bedöms utifrån en tregradig skala. Bedömningsunderlaget finns på Skolinspektionens hemsida.

Slutligen visas de tre senaste rapporterna från tematiska granskningar, och det framgår att ungefär 12 sådana genomförs per år. Om det finns ytterligare frågor är det möjligt att kontakta Helena genom Niklas och nätverket.

Bildspelet bifogas i mejlet.

4. Elevenkäter Niklas Delander, arbetsutskottet

Inleds med information om beslut i AU rörande personuppgifter, sammanställning, m.m. Har även gått ut i separat mejl direkt från Anders Hemborg, GR.

Lena informerade om arbetet som sker i arbetsutskottet runt enkäterna och att punkten på agendan är till för att ha möjlighet att ställa frågor och förankra beslut som tagits i AU. Niklas berättar att det både blir information och sammanfattning av vad som skett i arbetsutskottet, samt motivering till de vägval och beslut som tagits.

Se bildspel för sammanfattningen av den information som gavs av arbetsutskottet.

Fråga ställdes om lägeskommunen fortsatt står för resurserna för de fristående skolornas deltagande och svaret gavs att ja, här har det inte skett några förändringar. Tre frågor kom upp som kommer förmedlas vidare till Anders och arbetsutskottet: Det frågades om möjligheten att få resultaten tidigare än föregående år. Om inte möjligt i år bör det verkas för det framåt. Positivt om resultaten kan delas upp, om det innebär att det kommer tidigare. Misstanke att det dröjt med förmedling av samtliga rapporter till de som specialbeställts av respektive kommun var klara. Även en fråga om presentationen av enkäten. Stort intresse av att få resultatet digitalt, exempelvis i någon form av system där man kan filtrera mm, för att göra egna sammanställningar. Enligt deltagare har det varit möjligt med en av tidigare leverantörer. Slutligen en fråga om elever i skolformen anpassad skola som går integrerade. Hur kan resultaten delas upp och har det varit möjligt tidigare? Wenche Pålsson (Göteborg) tar frågan vidare till Anders Hemborg (GR).

Punkten avslutades med betoning på att varje kommun har möjlighet att ha kontakt med leverantören om önskemål. Passande att detta inleds när Indikator tar direktkontakt om listorna för uppgifter om de fristående skolorna.

Antecknat av:
Niklas Svensson, GR